

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA ROK SZKOLNY 2024/2025

JĘZYK ANGIELSKI POZIOM ROZSZERZONY

Przy ustalaniu oceny z zajęć edukacyjnych stosuje się kryteria ujęte w Statucie IV Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kotarbińskiego w Gorzowie Wielkopolskim

ROZDZIAŁ X ODDZIAŁ V § 84.

Cele kształcenia - wymagania ogólne.

I. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się **dość bogatym (III.1.R)** zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie **różnorodne złożone** wypowiedzi **ustne** wypowiedziane w naturalnym tempie oraz **różnorodne złożone** wypowiedzi **pisemne**, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie tworzy **w miarę złożone**, spójne i logiczne, **płynne wypowiedzi ustne** oraz **w miarę złożone, bogate** pod względem treści, spójne i logiczne **wypowiedzi pisemne**, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie **w różnorodnych**, również złożonych i **nietypowych** sytuacjach oraz reaguje w formie **w miarę złożonego** tekstu pisanego **w różnorodnych** sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe.

Uczeń posługuje się **dość bogatym (III.1.R)** zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

TEMATYKA

- 1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania, osobisty system wartości, autorytety);
- 2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka);
- 3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne, system oświaty);
- 4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, kariera zawodowa, rynek pracy, warunki pracy i zatrudnienia, mobilność zawodowa);
- 5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe – w tym diety, lokale gastronomiczne);

- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, finanse, promocja i reklama, korzystanie z usług – w tym usług bankowych, reklamacja);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, awarie i wypadki w podróży, ruch uliczny, bezpieczeństwo w podróży);
- 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu, problemy współczesnego sportu);
- 11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby – w tym choroby cywilizacyjne, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia);
- 12) nauka i technika (np. ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z urządzeń technicznych i technologii informacyjno komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane, korzyści i zagrożenia wynikające z postępu naukowo-technicznego);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, katastrofy ekologiczne, klęski żywiołowe, przestrzeń kosmiczna);
- 14) państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, organizacje społeczne i międzynarodowe, **podstawowe zagadnienia związane z polityką i gospodarką**, problemy współczesnego świata, prawa człowieka).

FUNKCJE JĘZYKOWE.

- Identyfikacja i lokalizacja osoby
- Przedstawianie siebie i innych
- Opisywanie krajów i narodowości
- Opisywanie postaci: dane osobowe, wygląd, osobowość
- Opisywanie przedmiotów, zwierząt
- Identyfikacja i lokalizacja przedmiotu (np. określanie miejsca położenia przedmiotów, usytuowania budynków w mieście)
- Opisywanie miejsc (np. pomieszczeń w domu i szkole, budynków w mieście, atrakcji turystycznych)
- Opisywanie klimatu i pogody
- Rozpoczynanie, podtrzymywanie, kończenie rozmowy, sposoby zwracania się do rozmówcy
- Aktywne uczestnictwo w dyskusji i polemice, zabieranie głosu, komentowanie wypowiedzi
- Zwroty grzecznościowe: powitanie, pożegnanie, podziękowanie, przeproszenie
- Opisywanie czynności zwyczajowych (np. opisywanie zajęć codziennych i form spędzania czasu wolnego)
- Opisywanie czynności odbywających się w chwili mówienia i trwających tymczasowo
- Porównywanie cech osób, przedmiotów, miejsc, czynności
- Opisywanie czynności i sytuacji w przeszłości, następstwo wydarzeń
- Wyrażanie zwyczajów w przeszłości (np. *I used to / I would ...*)
- Wyrażanie przewidywań, wydarzeń w przyszłości (np. *It will happen ... We will be living longer ...*)
- Wyrażanie planów, zamierzeń, intencji i ambicji (np. *I'm going to buy..., I'm seeing ...*)
- Podejmowanie spontanicznych decyzji
- Pytanie i prośba o informację lub wyjaśnienie
- Wyrażanie upodobań (np. *I like / love / hate, I prefer ..., I'd rather / I'd sooner..., I fancy ...*)
- Pytanie o upodobania (np. *Do you like ...?, Do you fancy ...?*)
- Określanie czasu i częstotliwości
- Określanie odległości
- Określanie liczby i ilości (np. *a lot of... many... a couple of, (a) little, (a) few, several*)
- Pytanie o drogę, kierunek, wskazywanie drogi, określanie kierunku
- Określanie ceny (prowadzenie negocjacji w sklepie)
- Przekazywanie informacji / opinii podanej przez inną osobę (np. *She says it's ..., She said it was ..., She reminded me that ...*)
- Przekazywanie pytań i poleceń podanych przez inną osobę (np. *He asked me to ..., She wondered if I could ...*)
- Określanie umiejętności, kompetencji (np. *I can ..., He is able to ...*)

- Wyrażanie umiejętności w przeszłości i w przyszłości (np. *I was able to ...*, *She managed to ...*, *They will be able to ...*)
- Określanie posiadania i przynależności
- Wyrażanie zgody lub sprzeciwu
- Pytanie o opinię
- Wyrażanie własnej opinii (np. *I think...*, *In my opinion...*, *If you ask me...*);
- Uzasadnianie opinii; przedstawianie argumentów za i przeciw, wad i zalet rozwiązań
- Wyrażanie opinii i krytyki na temat wydarzeń w przeszłości (np. *You shouldn't have...*)
- Potwierdzanie lub zaprzeczanie opinii
- Wyrażanie pewności lub prawdopodobieństwa (np. *Probably. That can't be true.*)
- Spekulowanie w odniesieniu do przeszłości (np. *It must have ...*, *It may have ...*)
- Wyrażanie uczuć i emocji
- Opisywanie samopoczucia, problemów zdrowotnych
- Prośba o wybaczenie
- Wyrażanie zainteresowania, zdziwienia, rozczarowania
- Wyrażanie sugestii, udzielanie rady (np. *You should ...*, *You ought to ...*, *You'd better ...*, *If I were you ...*, *I'd avoid ...*)
- Wyrażanie zakazu i nakazu (np. *You mustn't ...*, *It is allowed ...*, *It is forbidden ...*, *You needn't ...*)
- Wyrażanie pozwolenia (np. *You can...*, *You're allowed to ...*)
- Pytanie o możliwość, prośba o przyzwolenie
- Wyrażanie przyczyny i skutku (np. *to ...*, *because ...*, *so that ...*, *in order to ...*)
- Wyrażanie warunku (np. *If you want to ...*, *If it was / were...*, *If it had happened ...*)
- Ostrzeżenie
- Składanie propozycji, przyjęcie lub odrzucenie propozycji (np. *Would you like ...? Shall I ...?*)
- Prośba o przekazanie wiadomości
- Zaoferowanie pomocy, prośba o pomoc (np. *Can you ...*, *please? Do you think you could ...? I wonder if you could ...*)
- Składanie gratulacji lub życzeń
- Prośba o powtórzenie, przeliterowanie itp.
- Pytanie o znaczenie wyrazu, prośba o wyjaśnienie
- Opisywanie skomplikowanego procesu
- Wyrażanie potrzeby, życzeń i żalu (np. *I need ... I wish / If only ...*)
- Opisywanie osiągnięć i doświadczeń
- Abstrahowanie i wysnuwanie hipotez (*Supposing ...*)
- Prowadzenie skomplikowanych negocjacji w celu załatwienia codziennych spraw o pewnym stopniu trudności.

ROZUMIENIE WYPOWIEDZI.

Rozumienie ze słuchu.

Uczeń rozumie **różnorodne złożone** wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie:

- 1) reaguje na polecenia;
- 2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
- 3) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi;
- 4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi;
- 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
- 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio;
- 10) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

Rozumienie tekstu czytanego.

Uczeń rozumie **różnorodne złożone** wypowiedzi pisemne:

- 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- 2) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu;
- 3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
- 4) znajduje w tekście określone informacje;
- 5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
- 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
- 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
- 10) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.

TWORZENIE WYPOWIEDZI.

Tworzenie wypowiedzi ustnej.

Uczeń tworzy **w miarę złożone**, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne:

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
- 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
- 12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej.

Uczeń tworzy **w miarę złożone, bogate pod względem treści**, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. e-mail, ~~list prywatny~~, list formalny – w tym list motywacyjny, ~~życiorys~~, CV, wpis na blogu, opowiadanie, recenzję, artykuł, rozprawkę):

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;

- 10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
- 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
- 12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
- 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

REAGOWANIE NA WYPOWIEDZI.

Reagowanie ustnie.

Uczeń reaguje ustnie **w różnorodnych, również złożonych i nietypowych** sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji, wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
- 15) dostosowuje styl wypowiedzi (**formalny/nieformalny**) do sytuacji.

Reagowanie pisemnie.

Uczeń reaguje w formie **w miarę złożonego** tekstu pisanego w **różnorodnych** sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ ankietę);
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji (np. na forum internetowym), wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;

13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);

14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;

15) dostosowuje styl i formę wypowiedzi (**formalny/nieformalny**) do odbiorcy.

PRZETWARZANIE WYPOWIEDZI.

Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:

1) przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);

2) przekazuje w języku angielskim lub w języku polskim informacje sformułowane w języku angielskim;

3) przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim;

4) przedstawia publicznie w języku angielskim wcześniej przygotowany materiał, np. prezentację, film;

5) streszcza w języku angielskim przeczytany tekst;

6) stosuje zmiany stylu lub formy tekstu.

WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI POZAJĘZYKOWE.

Uczeń posiada:

1) wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się językiem angielskim oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;

2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku angielskim).

Uczeń współdziała w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).

Uczeń korzysta z **różnych** źródeł informacji w języku angielskim (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).

Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).